

Zakopiańskie konkursy na wiersz o tematyce górskiej mają już wieloletnią tradycję. Pierwszy zorganizowano w 1972 r. Zaczęło się od informacji zamieszczonej w „Dzienniku Polskim”. *Klub Literacki w Zakopanem, któremu patronuje znany działacz kultury na Podtatrze Tadeusz Staich – ogłasza konkurs poetycki na wiersz o dowolnej tematyce pisany gwarą i językiem literackim.* Od 1998 r. patronem konkursu jest T. Staich (1913-1987).

Organizatorom konkursu chodziło głównie o umożliwienie podhalańskim poetom prezentacji swoich utworów. W tym czasie gwarowa literatura podhalańska nie miała wielu sukcesów. Jej czołowi przedstawiciele: Stanisław Nędza-Kubiniec, Hanka Nowobielska, Andrzej Florek-Skupień, Adam Pach, Stanisław Gąsienica-Byrcyn, Antonina Zachara-Wnękowa i Michał Słowik-Dzwon – najlepsze lata swojej twórczości mieli już za sobą.

Zakopiański Klub Literacki reaktywowany w 1957 r. prowadził dwie sekcje. Sekcję literacką, w której działali członkowie Związku Literatów Polskich oraz pasjonaci poezji. W sekcji gwarowej Klubu byli skupieni twórcy ludowi z Podhala, Spisza, Orawy i Pienin. Dzięki konkursowi podopiecznym sekcji gwarowej, którą prowadził T. Staich – dano szansę pobudzenia ich twórczej aktywności i poznania ciekawych talentów literackich. Na zakopiańskich konkursach ujawnili swoje poetyckie zdolności wszyscy obecnie liczący się poeci gwarowi. Ich twórczość ma znaczący wpływ na dzisiejsze oblicze literatury podhalańskiej.

W latach 1972-1999 organizacją konkursu zajmowały się: Biuro Międzynarodowego Festiwalu Ziem Górskich, Klub Literacki i Miejska Biblioteka Publiczna w Zakopanem. Od 2000 r. całość spraw organizacyjnych przejął Wydział Kultury i Popularyzacji UM.

Organizatorzy konkursu powołują członków sądu konkursowego.

W pracach sądu na przestrzeni lat uczestniczyli m.in: Włodzimierz Wnuk, Leszek Elektorowicz, Józef A.Frasik, Tomasz Gluziński, Tomasz Jodełka-Burzecki, Ewa Lipska, Stanisław Pagaczewski, Władysław Studencki, Emil Kowalczyk, Adam Pach, Tadeusz Staich, Jacek Kolbuszewski i Franciszek Bachleda-Księdzularz.

W czterdziestym drugim konkursie uczestniczyło 68 autorów, którzy nadesłali 185 wierszy. Licznie w konkursie uczestniczyli poeci piszący gwarą – 20 autorów nadesłało 51 wierszy.

Sąd konkursowy w składzie: Adam Ziemianin – przewodniczący, Maria Mateja-Torbiarz – sekretarz, oraz członkowie: Stanisława Strachanowska, Maria Śliwińska i Mieczysław Mantyka – oddzielnie oceniał wiersze pisane językiem literackim i utwory pisane gwarą. Laureatami wśród twórców piszących językiem literackim zostali: Tomasz Charmuszko (I nagroda), Edyta Wysocka (II nagroda), Anna Piliszewska (III nagroda). Wyróżnienia przyznano: Ewie Sadurskiej, Małgorzacie Polańskiej i Mirosławowi Kowalskiemu.

W kategorii wierszy gwarowych pierwszą nagrodę zdobyła Wanda Szado-Kudasikowa. Pozostali laureaci to: Zofia Roj-Mrozicka (II nagroda), Maria

Stoch (III nagroda). Wyróżnienia otrzymali: Izabela Wójcik i Wanda Łomnicka-Dulak.

Podstawowym celem organizowanych konkursów jest dalsza popularyzacja poezji związanej z górami i Podhalem. Nadesłane utwory dowodzą, że góry są źródłem twórczej inspiracji. Są to wiersze mówiące o współczesnym sposobie przeżywania gór, są utwory tradycyjne i są wiersze nawiązujące do nowych tendencji występujących w poezji współczesnej.

Istotą każdego konkursu jest ograniczona ilość przyznawania nagród i wyróżnień. Organizatorzy konkursu 2013 r. mają nadzieję, że wszyscy uczestnicy w dalszym ciągu pozostaną wierni swojej poetyckiej pasji.

Mieczysław Mantyka